
FOLKETINGET

Europaudvalget og Erhvervsudvalget

EU-konsulenten

EU-note

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere
Dato: 28. november 2014

Juncker: EU-budget skal mobilisere 250 mia. EUR i private investeringer

Europa- Kommissionens formand, Jean Claude Juncker, var i topform, da han den 26. november lancerede Kommissionens og Den Europæiske Investeringsbanks (EIB) storstilede europæiske investeringsplan over for Europa-Parlamentet i Strasbourg¹. Med en bemærkning om, at julen var kommet tidligt i år, leverede Juncker den investeringspakke til en værdi af 315 mia. euro, som han i forbindelse med sin indsættelse som Kommissionsformand ellers først havde lovet til jul.

Ifølge Juncker skal den store investeringsplan generere mindst 315 mia. EUR fra private og offentlige investorer inden for de næste tre år, som kan kanaliseres ud i realøkonomien og kickstarte den økonomiske vækst og beskæftigelsen i Europa.

Kommissionen lægger op til, at planen skal kunne træde i kraft allerede den 1. juni 2015, så Rådet og Europa-Parlamentet skal være klar til at træde på speederen og køre den fornødne EU-lovgivning igennem efter en hasteprocedure.

Investeringspakken skal dog ikke stå alene. Det var således vigtigt for Juncker at understrege, at vejen til Europæisk økonomisk genopretning går ad tre spor, som udover øgede investeringer også omfatter strukturreformer og fortsat budgetdisciplin i EU-landene. Investeringsplanen må ikke koste de euro-

¹ Meddelelse fra Kommissionen om en investeringsplan for Europa - Kom(2014)903 af 26. november 2014.

pæriske skatteydere ekstra penge og lanceres også samtidig med, at Kommissionen vedtager sine anbefalinger og krav til eurolandenes finanslove for næste år. Som lederen af ALDE-gruppe i Europa-Parlamentet Guy Verhofstadt sagde under debatten i Parlamentet. "Der er ikke offentlige midler til rådighed i Europa. Der er kun gæld".

Hvorfor en investeringsplan?

Når investeringsplanen, ifølge Juncker, er nødvendig, skyldes det altså bl.a., at EU-landenes offentlige budgetter er under alvorligt pres. EU-landenes gældsniveau er ifølge Kommissionen steget fra 60 pct. af vores BNP til 90 af vores BNP, samtidig med at de offentlige udgifter udgør tæt på 50 pct. af EU's samlede BNP.

Hertil kommer ifølge Kommissionen, at Europa står over for et alvorligt investeringsefterslæb i forhold til de lande vi normalt sammenligner os med.

Juncker talte ligefrem om en investeringsfælde, hvor investorer på den ene side hævder, at det er attraktivt at investere i Europa, mens man på den anden side kan konstatere, at investeringsniveauet i EU er faldet med 15 pct. i forhold til tiden før finanskrisen².

Ifølge Juncker er der dog ikke mangel på likviditet i Europa. Det der mangler er tillid hos virksomhederne. Der er derfor behov for en investeringsplan, som er både ambitiøs og realistisk.

Hvad er der i pakken?

Kommissionens plan forsøger at løse investeringsproblemet gennem tre forskellige tiltag:

- En Europæisk fond for strategiske investeringer
- Bedre information til offentlige og private investorer om gode rentable investeringsprojekter, mv.
- Bedre investeringsklima i Europa: lovgivningsmæssige rammer for investeringer, som skaber større forudsigelighed bl.a. ved at fjerne hindringer for investeringer på tværs af Europa.

Den europæiske fond for strategiske investeringer

Først og fremmest skal der ifølge planen etableres en "Europæisk fond for strategiske investeringer", som garanteres gennem offentlige midler fra EU og EIB. Fonden skal sikre adgang til risikovillig kapital til mere langsigtede inve-

² I nogle lande er faldet i investeringer endda lang værre. Dette gælder især Italien (25pct), Portugal (36pct), Spanien (38pct), Irland (39pct) og Grækenland (64pct).

steringer samt til små og mellemstore virksomheder og såkaldte midcap-selskaber³. Fonden vil ifølge Kommissionen kunne mobilisere over 315 mia. EUR i ekstra finansiering over en treårig periode fra især private investorer.

Ifølge Junckers investeringsplan skal de 315 mia. EUR skaffes ved at rejse 63 mia. EUR i lån på det finansielle marked på baggrund af garantier fra EU og den Europæiske Investeringsbank på henholdsvis 16 og 5 mia.⁴. De resterende 252 mia. EUR skal skaffes fra private investorer.

Juncker appellerede dog samtidig til EU-landene og private investorer om også at bidrage til fonden for at sætte ekstra skub i de private investeringer. Han lovede eventuelle investorer, at for hver euro de lægger i fonden, vil der blive genereret yderligere 15 euro i private investeringer⁵. Juncker lokkede desuden medlemsstaterne med, at deres eventuelle bidrag til fonden ikke vil blive medregnet, når Kommissionen opgør EU-landenes offentlige underskud under Stabilitets- og vækstpagten. Ifølge Financial Times skulle lande som Frankrig, Italien og Spanien allerede være involveret i drøftelser om at bidrage til fonden.

Planen er ifølge Juncker det hidtil mest ambitiøse forsøg på at bruge EU's budget til at mobilisere ekstra investeringer i form af privat risikovillig kapital, som kan investeres i rentable investeringsprojekter, som ikke ellers ville være blevet til noget.

Fondens midler vil især være rettet mod projekter, der har større samfundsmæssig og økonomisk værdi. Den nye fond skal navnlig støtte strategiske investeringer af betydning for Europa inden for infrastruktur (tre fjerdedele af midlerne). Dette gælder især investeringer i bredbånds- og energinet samt transportinfrastruktur, uddannelse, forskning, innovation og energi og energi-effektivitet. Fonden vil således supplere nogle af de eksisterende EU-programmer såsom "Connecting-Europe faciliteten" (infrastruktur), "Horisont 2020-programmet" (forskning og innovation), men vil ifølge Kommissionen typisk sikre en større risikodækning i forbindelse med de forskellige projekter.

³ Ifølge Kommissionen er midcap-selskaber virksomheder med mellem 250 og 3000 ansatte.

⁴ De 8 mia. EUR fra EU's budget tages fra Horisont 2020 (3.3 mia. EUR), Connecting Europe (2.7 mia. EUR) faciliteten og fra budgetmargen (2 mia. EUR).

⁵ Ifølge Kommissionen skønnes den nye fond at få en samlet multiplikatoreffekt på 1:15 i reelle investeringer i realøkonomien. Til sammenligning nævner Kommissionen, at EIB's kapitalforøgelse i 2012 blev vurderet at have en multiplikatoreffekt på 1:18 og EU's nuværende lånegaranti for SMV'er inden for COSME-programmet giver hver milliard euro i finansiering på samme måde mindst 20 mia. euro i kapital til SMV'er (1:20 i multiplikatoreffekt)

Pengene fra fonden skal ikke på forhånd fordeles til projekter efter geografiske eller tematiske kriterier, men skal alene udvælges på baggrund af deres merværdi.

Medlemsstaterne er allerede gået i gang med at sende lister over projekter til Kommissionen og EIB's fælles taskforce, der blev oprettet i september 2014. Taskforcen skal udvælge projekterne i henhold til tre hovedkriterier:

- Projekter med EU-merværdi til støtte for EU's målsætninger
- Økonomisk levedygtighed og værdi — prioritering af projekter med et højt socioøkonomisk udbytte
- Projekter, som kan påbegyndes senest inden for de næste tre år, dvs. en rimelig forventning for kapitaludgifter i perioden 2015-17.

Taskforcen forventes at præsentere listen med forslag til prioriterede projekter i løbet af december.

Information til investorer om gode rentable projekter samt bedre regulering

Kommissionen foreslår udover oprettelsen af den "Europæiske fond for strategiske investeringer" yderligere to tiltag, som skal være med til at stimulere private investeringer i Europa.

For det første skal EU sørge for, at investorer kan få let adgang til information om gode rentable investeringsprojekter af betydning for Europa. Kommissionen foreslår derfor at oprette, hvad man kalder en "pipeline" som kan forsyne investorer med information om gode rentable investeringsprojekter. Kommissionen foreslår samtidig, at EU opretter et "centralt kontaktpunkt", som potentielle investorer kan kontakte, hvis de har brug for f.eks. teknisk bistand eller investeringsrådgivning i forbindelse med konkrete projekter.

Endelig lægger Kommissionen op til, at EU skal forbedre investeringsklimaet i Europa. Det skal ske gennem bedre regulering som sikrer større forudsigelighed for investorer ved bl.a. at fjerne hindringer for investeringer på det indre marked. Det gælder – f.eks. administrative byrder, som i særlig grad er problematisk for små og mellemstore virksomheder.

Men Kommissionen planlægger også oprettelsen af en kapitalmarkedsunion, som kan sikre et mere varieret udbud af finansiering for SMV'er og langsigtede projekter end bankfinansiering⁶.

⁶ Kommissionen forventes at præsentere sit arbejdsprogram for 2015 for Europa-Parlamentet den 16. december. Arbejdsprogrammet vil bl.a. indeholde en liste over de lovforslag, som skal gennemføre de ti politiske prioriteter, som Juncker fremlagde for Europa-Parlamentet i juni 2014. Kommissionen planlægger at fremlægge i det kommende år.

Hvad skal der ske nu?

- 26. november: Juncker fremlægger investeringsplan i Europa-Parlamentet.
- 18.-19. december 2014: Det Europæiske Råd skal godkende investeringsplanen herunder beslutningen om at oprette Den Europæiske Fond for strategiske investeringer samt give grønt lys til at køre lovgivning igennem efter en "hasteprocedure", så den kan træde i kraft senest 1. juni 2015.
- December 2014: Taskforcen præsenterer liste over prioriterede projekter.
- 16. december: Kommissionen fremlægger sit lovgivningsprogram for Europa-Parlamentet som indeholder liste over de lovforslag, som skal gennemføre Junckers ti politiske prioriteter.
- Januar 2015: Kommissionen fremægger forslag til forordning om oprettelsen af investeringsfonden.
- Juni 2015: Investeringsfonden skal være operationel.

Med venlig hilsen

Morten Knudsen
(3695)